

Видинската десегрегационна програма (2010-2011 г.)

Организация
DROM

OPEN SOCIETY INSTITUTE

Проектът се реализира от Сдружение „Организация Дром” с финансовата подкрепа на Програма „Ромски инициативи“ към Институт “Отворено общество”, Будапеща, Унгария

Мисия и опит

Сдружение „Организация Дром“, със седалище гр. Видин, работи в областта на образованието, медиите, застъпничеството и човешките права от 1997 г. Мисия на организацията е да подпомогне интеграцията на ромите в българското общество и процеса на демократизация и европейска интеграция.

Богатият опит през годините показва, че най-добрият начин да се повишат възможностите за развитие на ромските деца и интеграцията им в българското общество е чрез осигуряване на качествено образование извън сегрегирана училищна среда.

През м. септември 2000 г. „Организация Дром“ иницира пилотен проект и създаде модела на десегрегация на ромското образование за Централна и Източна Европа. През последните повече от десет години, постиженията на проекта бяха отразени, както от български, така също и от чуждестранни медии, като Ню Йорк Таймс, Интернешънъл Херълд Трибюн и Нюзик. Освен това практиката на „Организация Дром“ често бе споменавана от международни институции за наблюдение на спазването на човешки права, като Хюмън Райтс Уоч и Амнести Интернешънъл. Официални документи на Европейската Комисия, както и документи на българското правителство често цитират успешния модел на десегрегация, който организацията демонстрира в гр. Видин. През м. март 2010 г., Десегрегационната програма на организацията получи и престижна награда от международно жури за „Проект на годината“, предоставена от Фондация „Лале“ - София.

Насърчителни са данните от видинския десегрегационен проект в периода от 2000 г. до 2010 г., както следва:

- Малък брой ромски деца напускат програмата (около 2%, средногодишно);
- Около 1/3 от ромските деца в програмата са с оценки “добър” и “мн. добър”;
- Всеки десети ученик в програмата е с отличен успех;
- Почти няма ученик с лоша оценка;
- Около 30 ромски деца от програмата са вече студенти във висши учебни заведения в страната. Има случай и на ромско дете от програмата, което успешно завърши своето висше образование в САЩ през 2009 г.

Проектни дейности през учебната 2010-2011 г.

Посредством институционалната подкрепа, осигурена от Програма „Ромски инициативи“ към Институт „Отворено общество“ за десегрегационния проект в гр. Видин, „Организация Дром“ получи възможност да продължи дейностите си и през учебната 2010/11г. Екипът на организацията служи като основен мотиватор за изпълнение на проекта, който обхваща 540 ромски деца. Разбира се, ромските деца не са единствените бенефициенти на проекта. Техните родители, учители, училищни директори, местните власти и медии също взеха активно участие.

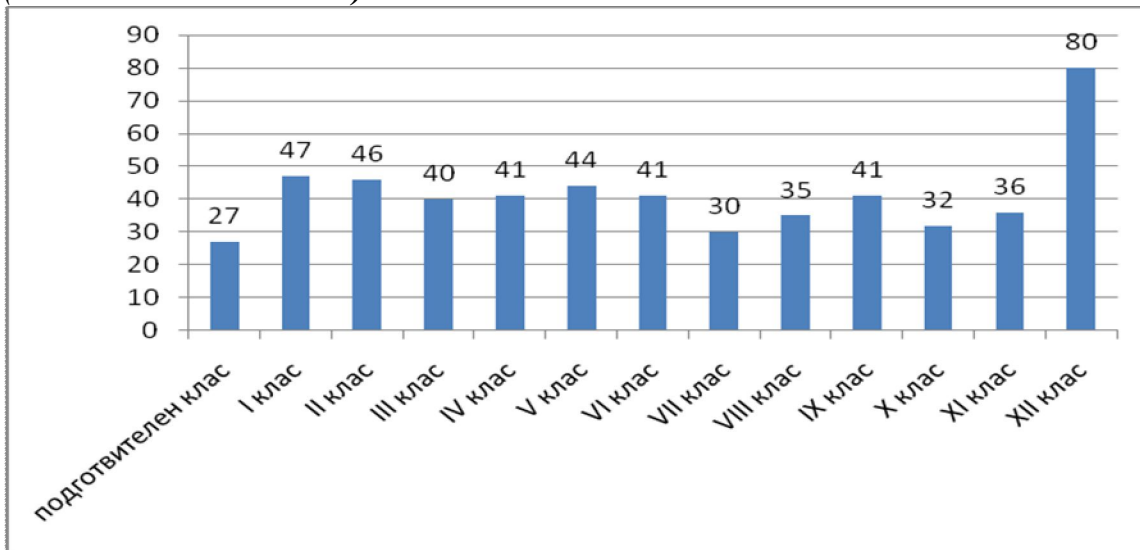

Освен работата с деца от ромски и неромски произход в една интегрирана среда, която включва класни и извън-класни форми на обучение, проектът включи и други дейности. Вниманието се отдели на работата с техните родители, обучение на техните учители, а също така и тясно взаимодействие с училищни директори, Регионалният инспекторат по образованието към Министерството на образованието, младежта и науката, местни власти и медии. Диалогът със заинтересованите страни често

включваше и провеждането на кръгли маси за дебати с всички заинтересовани страни. Екипът на организацията смята да продължи да използва успешните инструменти на десегрегацията, които подпомагат да се увеличи броят на децата в програмата.

Разпределение на ромските деца от видинската програма по десегрегация по класове (септ. 2010 г. – юни 2011 г.)

Източник: Данни на “Организация Дром”.

Основни дейности по проекта

№	Дейности
1	Мотивиране на родителите да изпратят децата си в интегрираните училища (проведени шест работни срещи с учители и родители – Клуб „SOS Родители“ и Клуб „Единство“);
2	Ежедневен превоз за ромски деца от ромския квартал „Нов път“ до интегрираните училища на гр. Видин;
3	Закупуване на учебници и тетрадки за 236 ромски деца от социално слаби семейства;
4	Провеждане на четири образователни курса за учители и местни институции (Агенция за социално подпомагане, общински дирекции и др.);
5	Ежедневно наблюдение от страна на програмни координатори на училищните дейности в осем училища с интегрирана среда;
6	Провеждане на застъпническа кампания за толерантно отношение към ромите;
7	Организиране на групи за изостанали и работа в групи за напреднали.

През м. септември 2010 г. се проведеха две срещи в Клуб „SOS Родители“. Бяха поканени всички дипломирани ромски ученици от програмата по десегрегация, които представляват първата вълна от завършилите пълен цикъл на образование в интегрирана среда с подкрепа на организацията. Ромските деца изразиха желание да кандидатстват във висши учебни заведения, но бе установено, че ромските родители не могат да отговорят на амбициите на своите деца, поради липса на финансови ресурси. Видинската програма изисква допълнителни способности за осигуряване на стипендии за бъдещите студенти от ромски произход от гр. Видин.

През м. ноември 2010 г., Клуб „Единство“ подкрепен от Сдружение „Организация Дром“, проведе серия от работни срещи с главен експерт по образование от централната публична администрация, който представи нови интерактивни методи за обучение сред около 110 учители, които обучават в интегрирана среда. Отделни обучения по проекта се проведеха и през м. януари 2011 г. с 25 учители, ръководени от експерти на Сдружение „Организация Дром“ и експерти от образователния отдел на Община Видин.

През ранната есен на 2010 г. бяха закупени общо 236 комплекта от учебни помагала за работа в час за ромските деца на възраст от 7 до 15 години. Бяха използвани следните критерии за разпределянето им сред учениците по програмата: а) безработни родители; б) налични двама ученика в семейството; и в) добър среден успех в училище.

Сдружение „Организация Дром“ насочи своите усилия директно и към родители на ромските деца, участващи в програмата по десегрегация. Всъщност, през 2009 г. организацията стартира програма за родители, които имат желание, но нямат финансова възможност, да продължат училище и да завършат средно си образование. В тази връзка, „Организация Дром“ подписа споразумение за партньорство с едно училище от гр. Видин. Така бе организиран

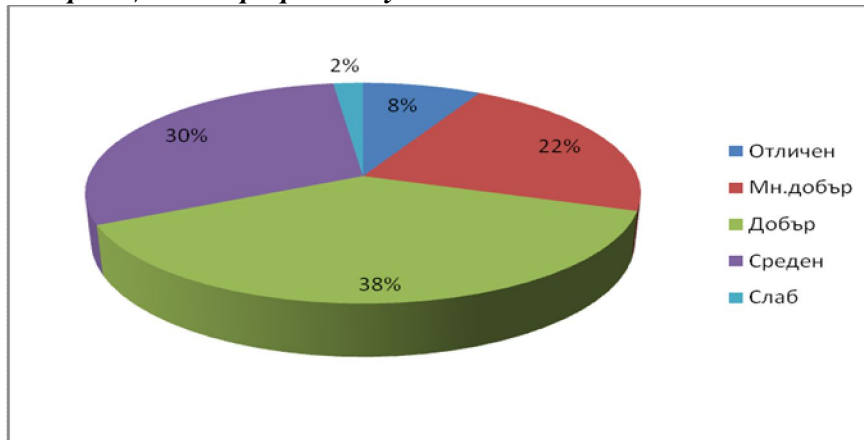

училищният процес, бяха наети учители и започна контрол върху процеса. С финансовата подкрепа на Програма „Ромски инициативи“ към Институт „Отворено общество“ тази програма бе продължена и през учебната 2010-2011 г., привличайки 28 ромски родители.

Резултати от проекта през учебната 2010-2011 г.

Сред постиженията на „Организация Дром е приемането на „План за интегрирано образование“ от Община Видин, вследствие на препоръка. Освен това, експерти на Сдружение „Организация Дром“ участваха в работна група, ръководена от Министерството на образованието, младежта и науката, която изработи проект на нов Закон за народната просвета в края на 2010 г. Този законопроект постави акцент върху интегрираното образование. Всъщност, новият законопроект включи нов раздел „Образователна интеграция на ромските деца“, който съдържа всички елементи на десегрегационния процес. Това е нещо, което „Организация Дром“ си бе поставила за цел от началото на десегрегацията през 2000 г. Към днешна дата, законопроектът е приет от Министерски съвет и предстои да бъде одобрен от българския парламент до края на 2011 г.

Разпределение на годишния успех на ромските деца във видинската десеграционна програма за учебната 2010-2011 г.

Източник: Данни на „Организация Дром”.

Европейския съюз и ромите

Европейския съюз иска да е сигурен, че неговите политики в образованието и обучението допринасят за целта Европа да стане най-конкурентната и динамична икономика в света, основаваща се на знания и способна на устойчив икономически растеж, с повече и по-добри работни места, и по-голямо социално сближаване.

България може да стане конкурентоспособна като инвестира в хората, в техните знания, умения и таланти, в тяхната способност за иновации за създаване на нови предприятия и нови работни места.

За повечето хора, демокрацията донесе нови свободи, по-висок жизнен стандарт и интеграция със Запада, но това до голяма степен не важи за хората от ромски произход. В Област Видин, под 20 % от ромите в трудоспособна възраст са завършили средно образование. Над 70% от тях живеят под прага на бедността. Средната продължителност на живота при ромите е с 15 години по-малка, в сравнение с други етнически групи в България, а нивото на детска смъртност е четирикратно по-високо. Обучението в сегрегирана училищна среда е масово наложена практика, която се разбива през последните години от т.нар. видински модел на десеграция.

Структурната бедност сред ромските общности е неразривно свързана с лошото образование и с безработицата. Инициативата на Европейската Комисия „Стратегия Европа 2020“ постави специфични цели за нарастване на дела на завършилите образованието си и за понижаването на нивата на заетост за всички граждани на Европейския съюз. И в двете области, ромите са далеч зад съгражданите си.

През юни 2011 г., „Организация Дром” проведе кръгла маса в гр. Видин. Цел на проведената среща бе да се направи анализ на ситуацията в Област Видин по отношение интеграцията на ромите в присъствието на кметове на големите общини от областта и директори на средишните училища. Резултат от събитието е даване началото на съвместната инициатива на общините в партньорство с „Организация Дром” по изготвяне на „Програма за интеграция на ромите на регионално ниво” с конкретни срокове, отговорници и финансиране. Тази Програма предстои да бъде приета от Областния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси, чийто председател е Областният управител.

По време на кръглата маса бе взето единодушно решение приоритет в Програмата да е образованието на децата от ромски произход в задължителна училищна възраст. Трябва да подчертаем, че от учебната 2011-2012 г. задължителната учебна подготовка ще бъде до 10 клас според новия Закон за народната просвета и това представлява огромно предизвикателство за цялото българско общество.

По време на кръглата маса през м.юни 2011 г. бяха изтъкнати следните проблеми на ромите в общините:

- безработица във всичките нива и измерения;
- масова липса на здравно осигуряване;
- нисък жизнен стандарт и лоши жилищни условия;
- нерегулирани и незаконни ромски квартали без канализация.

„Организация Дром” предстои да търси финансиране за инициативи, които да мотивират кметовете да отделят около 25% от общинския бюджет за интеграция на ромите. Благодарим на всички родители, учители, училищни директори, местните власти и медиите, които допринасят за успешното изпълнение на нашите инициативи.

Сдружение „Организация Дром”
Република България, Видин 3700, к/с Съединение, бл.4, партер
Тел: (+359) 94.606.209; Факс: (+359) 94.600.713
organization_drom@abv.bg
www.drom-vidin.org